

See lehekülg on tõlgitud masintõlkega [\[Linki\]](#). Masintõlkes võib olla vigu, mis võivad vähendada selgust ja õigsust; ombudsman ei vastuta mis tahes erisuste korral. Kõige usaldusväärsem ja õiguskindlam teave on algversioonis eespoolisel lingil (inglise keel). Lisateave on meie [keele- ja tõlkepoliitikas](#) [\[Linki\]](#).

Otsus juhtumi 2172/2005/MHZ kohta - Nõukogu eesistujariigi sponsorlus

Otsus

Juhtum 2172/2005/MHZ - **Alguskuupäev:** {0} 26/07/2005 - **Otsuse kuupäev:** {0} 04/12/2006

Kaebuse esitaja kirjutas nõukogule, väljendades muret nõukogu eesistujariigi erasponsorluse üle. Kaebuse esitaja osutas eelkõige eesistujariigi lirimaa (2004. aasta jaanuarist juunini) sponsorluse näitele. Sekretariaat vastas talle, et tema kiri edastatakse endisele eesistujariigile lirimaale ja praegusele eesistujariigile Luksemburgile. Viimane teavitas vastuses kaebuse esitajat oma veebilehest ja juhtis tähelepanu sellele, et temal sponsorid puuduvad.

Kaebuse esitaja väitis, et nõukogu ei ole vastanud tema päringule eesistujariigi erasponsorluse kohta ja leidis, et tal on õigus see vastus saada.

Nõukogu võttis oma arvamuses seisukoha, et eesistujariigi erasponsorluse küsimus jääb nõukogu kui ühenduse institutsiooni vastutusalast välja.

Ombudsman leidis, et nõukogu vastus kaebuse esitaja küsimustele oli ebapiisav ja pöördus nõukogu poole sõbraliku lahendi ettepanekuga, mille kohaselt nõukogu peaks kaaluma kaebuse esitajale antud vastuse läbivaatamist ja täiendamist järgmistes aspektides: (i) aktsepteerides, et nõukogu eesistujariigi erasponsorluse küsimus kuulub nõukogu kui ühenduse institutsiooni vastutusalasse, ja (ii) näidates üles tahet võtta sobivas ajaraamistikus meetmeid sellise sponsorluse vältimiseks või selle reguleerimiseks nii, et konfliktid erahuvide ja avalike kohustuste vahel lahendatakse nõuetekohaselt.

Nõukogu lükkas ombudsmani sõbraliku lahendi ettepaneku tagasi arvamuses väljendatud põhjendustega.

Ombudsman leidis, et puudub vajadus edasiste uurimiste järele, mis puudutavad üldist küsimust nõukogu vastutuse kohta oma eesistujariigi eest, arvestades seda, et sama teema on kerkinud ka teises juhtumis (1487/2005/GG), mille kohta ombudsman esitas novembris 2006 eriaruande Euroopa Parlamendile.

Ombudsman tundis siiski muret asjaolu üle, et nõukogu suutmatust vastata üleskutsele võtta meetmeid oma eesistujariigi erasponsorluse vältimiseks või reguleerimiseks nii, et konfliktid erahuvide ja avalike kohustuste vahel lahendatakse nõuetekohaselt, mõjutab negatiivselt kodanike usaldust ühenduse ja selle toimimise vastu.

Arvestades nõukogu positsiooni ja seda, et eesistujariigi korraldus on liikmesriigi ametivõimude otsustada, otsustas ombudsman pöörata teemale tähelepanu igas liikmesriigis eraldi. Seetõttu kirjutas tal sellel teemal alalistele esindajatele.

Strasbourg, 4. detsember 2006

Lugupeetud hr M.

Esitasite 12. juunil 2005 Euroopa Ombudsmanile kaebuse seoses nõukogu vastusega kirjale, mille te nõukogule 11. jaanuaril 2005 saatsite.

Juulil 2005 edastasite kaebuse nõukogu peasekretärile.

Oktoobril 2005 teatas nõukogu mulle, et ta vajab arvamuse ettevalmistamiseks rohkem aega, ning saatis 22. novembril 2005 oma arvamuse inglise keeles.

Nõukogu saatis 25. novembril 2005 mulle oma arvamuse tõlke poola keelde. Edastasite Teile arvamuse koos märkuste esitamise kutsega, mille te saatsite 30. jaanuaril 2006.

Minu talitused kutsusid Teid 22. märtsil 2006, et arutada võimalust leida Teie kaebusele sõbralik lahendus.

Aprillil 2006 saatsin nõukogule oma ettepaneku Teie kaebusele sõbraliku lahenduse leidmiseks. Saatsin samal päeval Teile ettepaneku koopia koos poolakeelse tõlkega.

Nõukogu vastas 24. mail 2006 minu ettepanekule inglise keeles. Ta saatis ka selle vastuse tõlke poola keelde, mille ma saatsin Teile märkuste saatmise kutsega.

Juunil 2006 saatsite mulle oma tähelepanekud nõukogu vastuse kohta minu ettepanekule Teie kaebusele sõbraliku lahenduse leidmiseks.

Kirjutan nüüd, et anda teada tehtud päringute tulemustest.

KAEBUS

Jaanuaril 2005 saatis kaebuse esitaja nõukogule kirja, milles väljendas muret asjaolu pärast, et lirimaa eesistumist (jaanuar-juuni 2004) toetasid eraettevõtted (nagu on teatatud eesistujariigi veebisaidil: <http://www.eu2004.ie/sitertools/sponsorship.asp> [Linki]). Kaebuse esitaja oli oma kirjas seisukohal, et eesistujariik lirimaa sponsorlus eraettevõtete poolt oli vastuolus demokraatia reeglitega, võis viia selle sõltumatuse kaotamiseni ja põhjustada huvide konflikte. Ta väitis, et eraettevõtetele ei tohiks lubada toetada ELi juhtimist; tuleks lõpetada eesistujariigi sponsorlus eraettevõtete poolt; ning et tuleks uurida, kas lirimaa selline sponsorlus mõjutab ELi õigusloomeprotsessi.

Nõukogu peasekretariaat teatas 27. jaanuaril 2005 kaebuse esitajale, et tema kiri on edastatud eesistujariigile lirimaale ja Luksemburgile (jaanuar-juuni 2005), et nad saaksid selles küsimuses oma seisukoha võtta. Kuid kuni 20. aprillini 2005 ei olnud kaebuse esitaja vastust saanud. Sel hetkel esitas ta ombudsmanile kaebuse (1618/2005/MHZ) seoses nõukogu vastamata jätmisega. Pärast ombudsmani sekkumist saatis eesistujariik Luksemburg 30. mail 2005 kaebuse esitajale vastuse ja koopia ombudsmanile. Mail 2005 teavitas ombudsman kaebuse esitajat oma otsusest lõpetada juhtum vastavalt institutsiooni otsusele, kuid juhtis tähelepanu sellele, et see otsus ei tähenda eesistujariigi Luksemburgi poolt talle saadetud vastuse sisulist hindamist.

Eesistujariigi Luksemburgi poolt kaebuse esitajale saadetud vastus sisaldas kokkuvõtet kaebuse esitaja päringutest ja teabest eesistujariigi Luksemburgi veebisaidi kohta, sealhulgas asjaolu, et eesistujariigil Luksemburgil ei olnud veebisaidi sponsoreid.

Juunil 2005 esitas kaebuse esitaja käesoleva kaebuse ombudsmanile, kes registreeriti numbriga 2172/2005/MHZ.

Kaebuse esitaja väitis, et nõukogu ei vastanud tema küsimusele seoses eesistujariigi sponsorlusega eraettevõtete poolt.

Ta väitis, et ta peaks saama vastuse oma päringule.

Kaebuse esitaja väitis oma väite toetuseks, et nõukogu ei ole järginud Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 41.

UURIMINE

Nõukogu arvamus

Nõukogu esitas kokkuvõtlikult järgmised punktid.

Oma 11. jaanuari 2006. aasta kirjas nõukogu peasekretariaadile väitis kaebuse esitaja, et lirimaa eesistumise elemente toetavad eraettevõtted, ning väljendas kartust, et see asjaolu võib mõjutada ja seega sekkuda Euroopa õigusloomeprotsessi.

Kuna küsimus ei puuduta nõukogu veebisaiti, teatas peasekretariaat kaebuse esitajale 27. jaanuaril 2005, et ta edastab oma kirja endisele eesistujariigile Lirimaa ja Luksemburgile (mis oli sel ajal eesistujariik). Eesistujariik Luksemburg vastas kaebuse esitajale 30. mail 2005 ja peasekretariaat võttis endale ülesande tõlkida see vastus poola keelde.

Eesistujariigi korraldus, sealhulgas otsus taotleda toetust eesistujariigi elementide eest, on põhimõtteliselt liikmesriikide ametiasutuste pädevuses. See ei kuulu nõukogu pädevusse. Kõnealune sponsorlus oli Lirimaa valitsuse ülesanne. Vastutasuks eesistujariigi Lirimaa spondeerimise eest lubati sponsoritel kuvada eesistujariigi logo oma reklaamides ja toodetes ning lasta oma ettevõtte logod eesistujariigi Lirimaa veebisaidil avaldada. „*Lirimaa ametiasutused on juhtinud tähelepanu sellele, et põhimõtted ja protsessid, millega Lirimaa sponsorluse mudelit teavitati, tegid potentsiaalsetele sponsoritele selgeks, et kaupade ja teenuste pakkumine eesistujariigile ei mõjuta valitsuse poliitilisi küsimusi ega otsuseid. Sellest tulenevalt ei näe nõukogu, kuidas asjaomane sponsorlus võis mõjutada õigusloomeprotsessi (mis hõlmab ka teisi institutsioone).*“

Pärast kaebuse esitaja 11. jaanuari 2005. aasta kirja saamist tegi nõukogu kõik endast oleneva, et anda talle mõistliku aja jooksul vastus kooskõlas oma hea haldustava eeskirjaga. Peasekretariaadi avaliku teabe osakond teatas 27. jaanuaril 2005 kaebuse esitajale, et ta on edastanud tema taotluse koopia „tunnustamiseks“ eesistujariikidele Lirimaa ja Luksemburgile. Seoses eesistujariigi Luksemburgi vastusega leidis nõukogu, et tema 30. mai 2005. aasta vastus ei oleks saanud olla ammendavam, kuna ei Luksemburgi ametiasutused ega nõukogu kui ELi institutsioon ei vastuta Lirimaa eesistumise korraldamise eest. Lirimaa ametiasutused kirjutasid kaebuse esitajale 3. novembril 2005.

Nõukogu järeldas, et haldusomavoli ei saa esineda, sest tal ei olnud vastutust kaebuse esitaja väites tõstatatud küsimuse eest. Nõukogu märkis samuti, et institutsioonina ei ole teda kunagi toetanud eraettevõtjad.

Seoses kaebuse esitaja väitega harta artikli 41 rikkumise kohta märkis nõukogu, et Luksemburgi ametiasutuste vastus ei olnud otsus, vaid pigem kiri, milles käsitleti kaebuse esitaja muret. Luksemburgi ametiasutused saaksid teha vähe rohkem, kui viidata oma veebisaidile. Seetõttu teatasid nad oma kirjas kaebuse esitajale, et eesistujariigi Luksemburgi veebisait loodi Luksemburgi asjaomaste ametiasutuste vastutusel ja see ei hõlma väliste sponsorite toetust.

Nõukogu lisas oma arvamusele ka koopia kirjast, mille Lirimaa ametiasutused saatsid kaebuse esitajale 3. novembril 2005. Nõukogu sõnul oli see kiri vastus kaebuse esitaja 11. jaanuari 2005. aasta kirjale, mille peasekretariaat edastas Lirimaa ametiasutustele. See kiri, mis algab kaebuse esitajale kirjaliku hilinemise eest vabanduse esitamisega, jätkub järgmiselt:

„*Sponsorluse korraldamise edukus hiljutistel eesistumisperioodidel julgustas Lirimaad asuma seisukohale, et 2004. aasta eesistujariik pakkus Lirimaa ettevõtjatele väärtuslikku ja olulist võimalust edendada seda, mis on Lirimaa jaoks parim, eelkõige majandus-, kaubandus- ja turismisektoris. Lirimaa ametiasutused modelleerisid oma lähenemisviisi teiste eesistujariikide*

lähenemisviisile, kutsudes ettevõtteid üles pakkuma sponsorlust. Kogu sponsorlus toimus kaupade või teenuste vormis ning rahalist sponsorlust ei pakutud ega kaalutud. Otsus sponsorluse kutsumise kohta oli lirimaa ametiasutuste otsustada ning see ei hõlmanud Euroopa Liidu Nõukogu ega selle peasekretariaati.

Pidades silmas, et teatavad ärikategooriad võivad eelkõige sõlmida sponsorlepingu, võttis välisministeerium ühendust erinevate lirimaa ettevõtete katusrühmadega, et kirjeldada sponsorluse võimalusi. Enne nende sponsorluslepingute sõlmimist kaaluti kõiki sponsorluspakkumisi ministeeriumidevahelises presidentuuri planeerimisrühmas, mida juhtis välisministeerium.

lirimaa valitsust julgustas nende ettevõtete arv, kes soovisid sõlmida sponsorluskokkuleppeid kas kogu eesistujariigi või konkreetsete ürituste jaoks. Sponsorlus aitas arendada laiemat isevastutust eesistujariigis ja osalemist selles.

Kuigi enamikel üritustel osalesid avalik-õiguslikud ja kohalikud omavalitsused, oli see seotud valitsuse võetud kohustusega anda eesistujariigile täielik riigi toetus ning sellega seoses ei peetud riigiasutusi sponsoriteks. Valdava osa lirimaa eesistumise ajal tekkinud märkimisväärtetest rahalistest kuludest katsid riigiasutused.

lirimaa valitsus on mitmel korral rõhutanud, et peale selle, kui lubada sponsoritel kasutada eesistujariigi logo või panna ettevõtte logod eesistujariigi veebisaidile, ei taotlenud ükski sponsor oma sponsorluse eest mingit teenet ega tagasitulekut. Samuti tehti sponsoritele selgeks, et selline sponsorlus ei mõjuta ega kahjusta lirimaa valitsuse seisukohta ühegi küsimuse või ettepaneku suhtes. “

Kaebuse esitaja tähelepanekud

Kaebuse esitaja märkused on kokkuvõtlikult järgmised.

Kaebus puudutas üldist küsimust, mis tekkis asjaolu tõttu, et nõukogu eesistujariiki toetasid eraettevõtted. Kaebuse esitaja 11. jaanuari 2005. aasta kirjas viidati eesistujariigi lirimaa veebisaidile, kus sponsorlusest teatati, üksnes selleks, et näidata, et selline eesistujariigi sponsoreerimine eraettevõtete poolt oli tegelikult toimunud.

Nõukogu ei olnud võtnud seisukohta küsimuses, kas enne või pärast eesistujariigi lirimaa ja Luksemburgi poolt kaebuse esitajale saadetud vastuseid, ei olnud nõukogu võtnud seisukohta eraettevõtete sponsorluse küsimuses.

Eesistujariigi Luksemburgi poolt talle saadetud kiri ei olnud vastus tema päringule, sest see keskendus ainult tema enda veebisaidile.

Kaebuse esitaja märkis, et eesistujariik lirimaa teatas, et teda toetasid lirimaa ettevõtted. Kaebuse esitaja väljendas seisukohta, et riiklike huve ei tohiks edendada ELi institutsioonide kasutamisega. Ta juhtis tähelepanu ka sellele, et selle veebisaidi andmetel toetasid eesistujariiki

lirimaad ka juhtivad rahvusvahelised korporatsioonid, nagu Microsoft ja Dell.

lirimaa eesistumise ajal oli kaebuse esitaja eriti huvitatud ühte konkreetset direktiivi käsitlevast õigusloomeprotsessist. Ta märkis, et eesistujariik lirimaa on teinud intensiivseid jõupingutusi, et edendada kõnealuse direktiivi vastuvõtmist, mis näis olevat Microsoftile väga kasulik. Kaebuse esitaja märkis siiski, et Euroopa Parlament lükkas selle eelnõu tagasi. Seetõttu seadis kaebuse esitaja kahtluse alla nõukogu seisukoha, mille kohaselt sponsorlus ei saanud õigusloomeprotsessi mõjutada. Kaebuse esitaja soovis, et nõukogu kontrolliks, kas eesistujariigi lirimaa sponsoreerimine eraettevõtete poolt mõjutas tema otsustamisprotsessi.

Lõpuks väljendas kaebuse esitaja seisukohta, et liidu demokraatliku toimimise tagamiseks peaks nõukogu võtma vastutuse eesistujariigi tegevuse eest nõukogu nimel. Vastasel juhul ja pidades silmas, et ühe liikmesriigi ametiasutustel ei ole kohustust anda aru oma tegevusest teise liikmesriigi kodanikele, ei oleks eesistujariik, kellel on mõju kõiki Euroopa kodanikke puudutavale otsustusprotsessile, aruandekohustuslik. Neil põhjustel mõistis kaebuse esitaja hukka asjaolu, et nõukogu ei näinud eesistujariigi toetamisel midagi valesti. Kaebuse esitaja oli seetõttu seisukohal, et nõukogu või selle eesistujariiki ei tohiks kunagi toetada ning et nõukogu peaks muutma oma kodukorda, et keelata eesistujariigi igasugune sponsorlus.

Oma märkustes ei vastanud kaebuse esitaja mitte ainult nõukogu arvamusele tema esialgse väite ja väite kohta, vaid tekitas ka mitmeid uusi küsimusi. Ombudsman ei saanud kaebuse esitajast aru, et ta soovib esitada neid uusi küsimusi täiendavate väidete ja väidetena, mille kohta tuleks nõukogul paluda arvamust esitada.

Ombudsmani ettepanek sõbraliku lahenduse leidmiseks, mida on kirjeldatud allpool, põhines seega üksnes kaebuse esitaja esialgse väite ja väite uurimisel.

OMBUDSMANI JÕUPINGUTUSED SÕBRALIKU LAHENDUSE LEIDMISEKS

Pärast arvamuse ja kaebuse esitaja tähelepanekute hoolikat kaalumist ei olnud ombudsman veendunud, et nõukogu oli kaebuse esitaja väitele ja väitele asjakohaselt reageerinud.

Ettepanek sõbraliku lahenduse leidmiseks

Ombudsmani põhikirja artikli 3 lõige 5 kohustab teda otsima võimaluse korral asjaomaselt institutsioonilt lahendust haldusomavoli juhtumi kõrvaldamiseks ja kaebuse esitaja rahuldamiseks.

Ombudsman tegi nõukogule järgmise ettepaneku sõbraliku lahenduse leidmiseks:

Nõukogu võiks kaaluda kaebuse esitajale antud vastuse läbivaatamist ja täiendamist, i) nõustudes, et eesistujariigi ärisponsorluse küsimus kuulub nõukogu kui ühenduse institutsiooni vastutusalasse, ning ii) osutades oma valmisolekule võtta sobiva aja jooksul meetmeid sellise

sponsorluse vältimiseks või reguleerida seda viisil, mis tagab erahuvide ja avalike kohustuste vaheliste võimalike konfliktide nõuetekohase lahendamise.

Ombudsmani ettepanek sõbraliku lahenduse kohta põhines järgmistel kaalutlustel:

1 Kaebuse esitaja saatis nõukogule kirja, milles väljendas muret seoses asjaoluga, et lirimaa eesistumist nõukogus (jaanuar-juuni 2004) toetasid eraettevõtted. Kaebuse esitaja oli seisukohal, et eesistujariigi lirimaa sponsorlus eraettevõtete poolt oli vastuolus demokraatia reeglitega ja oleks võinud viia eesistujariigi sõltumatuse kaotamiseni ja põhjustada huvide konflikte. Ta väitis, et eraettevõtetel ei tohiks lubada toetada ELi juhtimist. Kaebuse esitaja väitis, et eesistujariigi sponsorlus eraettevõtete poolt tuleks lõpetada ja et tuleks algatada uurimine selle kohta, kas eesistujariigi lirimaa sponsorlus mõjutas ELi õigusloomeprotsessi.

Nõukogu peasekretariaat teatas kaebuse esitajale, et tema kiri edastati endisele eesistujariigile lirimaale ja Luksemburgile (mis oli sel ajal eesistujariik), et nad saaksid esitada oma seisukohad selles küsimuses. Eesistujariigi Luksemburgi poolt kaebuse esitajale saadetud vastus sisaldas lühikokkuvõtet kaebuse esitaja päringutest ja teabest eesistujariigi Luksemburgi veebisaidi kohta. Samuti märgiti, et eesistujariigil Luksemburgil ei ole veebisaidi sponsoreid.

Kaebuse esitaja väitis, et nõukogu ei vastanud tema küsimusele seoses eesistujariigi sponsorlusega eraettevõtete poolt.

Ta väitis, et ta peaks saama vastuse oma päringule.

2 Oma arvamuses väitis nõukogu kokkuvõtlikult, et ta ei vastuta kaebuse esitaja väites tõstatatud küsimuse eest. Eesistujariigi korraldus, sealhulgas eesistujariigi teatavate aspektide sponsorluse taotlemine on asjaomaste liikmesriikide ametiasutuste pädevuses ja see ei kuulu nõukogu pädevusse. Kõnealune sponsorlus oli lirimaa valitsuse ülesanne. Pärast kaebuse esitaja kirja saamist tegi nõukogu kõik endast oleneva, et anda talle mõistliku aja jooksul vastus, ning edastas taotluse koopia eesistujariigile lirimaale ja Luksemburgile.

Nõukogu märkis samuti kokkuvõtlikult, et eraettevõtted ei ole teda kunagi institutsioonina toetanud ning ta ei näe, kuidas oleks saanud eesistujariigi lirimaa sponsorlus mõjutada Euroopa õigusloomeprotsessi, arvestades, et i) õigusloomeprotsess hõlmab ka teisi institutsioone; ning ii) lirimaa ametiasutused tegid potentsiaalsetele sponsoritele selgeks, et kaupade ja teenuste pakkumine eesistujariigile ei mõjuta lirimaa valitsuse poliitilisi küsimusi ega otsuseid.

3 Kaebuse esitaja rõhutas oma märkustes, et tema kaebus puudutab üldist küsimust nõukogu eesistujariigi sponsoreerimisest eraettevõtjate poolt.

4 Ombudsman märgib, et vastused, mille kaebuse esitaja sai vastusena nõukogule saadetud kirjale, sisaldavad kahte põhielementi: nimelt i) väide, et nõukogu kui selline ei vastuta oma eesistumise eest sponsorluse küsimustes, ja ii) väide, et eesistujariigi lirimaa sponsorlus ei mõjutanud seadusandlikku protsessi. Seetõttu leiab ombudsman, et ta peaks uurima kaebuse esitajale saadetud vastuste asjakohasust nende kahe elemendi seisukohast.

Eesistujariigi vastutus ärilise sponsorluse eest

5 Seoses vastutusega eesistujariigi ärilise sponsorluse eest märgib ombudsman, et EÜ asutamislepingu artiklis 203 on sätestatud, et iga liikmesriik täidab eesistuja ülesandeid nõukogus vaheldumisi kuue kuu jooksul. Ombudsman märgib samuti, et dokumentidele juurdepääsu käsitleva ühenduse õiguse kontekstis on nõukogu ühes varasemas arvamuses selgelt väljendanud, et ta ei pea eesistujariiki eraldi institutsiooniks (1). Samas varasemas arvamuses eristas nõukogu dokumente, mille on koostanud nõukogu eesistujana tegutsev liikmesriik, ja selle liikmesriigi koostatud dokumente, mis ei ole seotud tema rolliga nõukogu eesistujariigina. Ta lisas, et ühenduse õigus nõukogu dokumentidele juurdepääsu kohta reguleerib ainult esimest.

6 Ombudsman jagab nõukogu seisukohta, et eesistujariik ei ole nõukogust eraldiseisev institutsioon. Lisaks leiab ombudsman, et nõukogu eristamine dokumentide vahel, mille liikmesriik on nõukogu eesistujana koostanud, ja selle liikmesriigi koostatud dokumendid, mis ei ole seotud tema rolliga nõukogu eesistujariigina, on mõttekas ja kujutab endast käesolevas asjas kasulikku analoogiat, mis puudutab vastust kodaniku murele seoses eesistujariigi toetamisega.

7 Ombudsman ei saa siiski aru, mille alusel võiks nõukogu arvata, et nõukogu eesistujariigi sponsorlus (erinevalt liikmesriigi sponsorlusest, kes on praegu eesistuja) ei kuulu nõukogu kui ühenduse institutsiooni vastutusalasse. Ombudsman on seetõttu seisukohal, et see osa nõukogu vastusest kaebuse esitajale oli ebapiisav.

Võimalus, et kaubanduslik sponsorlus mõjutab õigusloomeprotsessi

8 Seoses võimalusega, et nõukogu eesistujariigi sponsorlus mõjutab õigusloomeprotsessi, märgib ombudsman, et nõukogu märkis oma arvamuses, et ta ei näe, kuidas oleks saanud eesistujariigi lirimaa sponsorlus mõjutada Euroopa õigusloomeprotsessi, kuna i) õigusloomeprotsess hõlmab ka teisi institutsioone; ning ii) lirimaa ametiasutused tegid potentsiaalsetele sponsoritele selgeks, et kaupade ja teenuste pakkumine eesistujariigile ei mõjuta lirimaa valitsuse poliitilisi küsimusi ega otsuseid.

9 Mis puudutab punkti i, siis ei näe ombudsman põhjust vaidlustada nõukogu ilmset seisukohta, et teiste ühenduse institutsioonide roll edendab õigusloomeprotsessi terviklikkust. Ombudsman on siiski seisukohal, et kuigi nõukogu ei ole ainult üks osaline õigusloomeprotsessis, võib võimalus, et nõukogu eesistujariiki võib mõjutada äraline sponsorlus, õhnestada kodanike usaldust selle protsessi vastu ja seega nõrgendada selle legitiimsust. Ombudsman juhib sellega seoses tähelepanu sellele, et OECD on märkinud, et „usalduse suurendamine avaliku sektori institutsioonide vastu on hea valitsemistava nurgakivi“ (2).

10 Mis puudutab punkti ii, siis peab ombudsman asjakohaseks ja kasulikuks, et nõukogu selgitaks kaebuse esitajale tingimusi, mille alusel eesistujariik lirimaa sponsorlust kutsus ja heaks kiitis. Ombudsman märgib siiski, et üldiselt loetakse pelk väide, et huvide konflikt ei

mõjuta poliitikat või otsuseid, ebapiisavaks reageerimiseks, kui selline konflikt on olemas. Sellega seoses juhib ombudsman nõukogu tähelepanu põhimõtetele, mille OECD võttis vastu 2003. aasta juunis oma *nõukogu soovitusel OECD suuniste kohta huvide konfliktide lahendamiseks avalikus teenistuses*. Ombudsman võtab eelkõige teadmiseks järgmise avalduse: „Kuigi huvide konflikt ei ole *ipso facto* korruptsioon, tunnistatakse üha enam, et erahuvide ja riigiametnike avalike ülesannete vahelised konfliktid, kui neid ei hallata piisavalt, võivad põhjustada korruptsiooni“ (3).

Seetõttu leidis ombudsman, et ka see osa nõukogu vastusest kaebuse esitajale oli ebapiisav.

Nõukogu vastus sõbraliku lahenduse ettepanekule

Nõukogu saatis lühikese vastuse. Ta märkis, et põhjustel, mida ta oli juba üksikasjalikult selgitanud oma arvamuses kaebuse kohta, ei saa ta nõustuda sellega, et tema eesistumise sponsorluse küsimus kuulub nõukogu kui ühenduse institutsiooni pädevusse. Arvestades, et nõukogu ei vastuta eesistujaks oleva valitsuse otsuse eest kasutada sponsorluse pakutavaid võimalusi, ei ole nõukogul võimalik võtta järelmeetmeid ombudsmani taotlusele kaaluda selles küsimuses sõbraliku lahenduse leidmist.

Kaebuse esitajate märkused

Kaebuse esitaja väljendas kahetsust, et nõukogu ei näidanud üles suuremat mõistmist sõbraliku lahenduse ettepaneku suhtes. Ta palus ombudsmanil kasutada kõiki võimalikke õiguslikke vahendeid, et veenda nõukogu võtma lepitavamalt suhtumist.

OTSUS

1 Nõukogu vastuse piisavus kodanike muredele seoses nõukogu eesistujariigi ärilise sponsorlusega

1.1 Kaebuse esitaja väitis, et nõukogu ei vastanud tema küsimusele seoses eesistujariigi sponsorlusega eraettevõtete poolt. Ta väitis, et ta peaks saama vastuse oma päringule.

1.2 Pärast arvamuse ja kaebuse esitaja tähelepanekute hoolikat kaalumist ei olnud ombudsman veendunud, et nõukogu oli kaebuse esitaja väitele ja väitele asjakohaselt reageerinud. Ombudsmani seisukoha põhjuseid on selgitatud eespool (punktid 1–10).

1.3 Seetõttu pakkus ombudsman välja sõbraliku lahenduse, milles ta kutsus nõukogu üles vaatama läbi ja täiendama oma vastust kaebuse esitajale, i) nõustudes, et eesistujariigi ärisponsorluse küsimus kuulub nõukogu kui ühenduse institutsiooni vastutusalasse, ning ii) väljendades oma valmisolekut võtta sobiva aja jooksul meetmeid sellise sponsorluse vältimiseks või reguleerida seda viisil, mis tagab erahuvide ja avalike kohustuste vaheliste võimalike konfliktide nõuetekohase haldamise.

1.4 Nõukogu vastuses täpsustati, et põhjustel, mida ta oli juba üksikasjalikult selgitanud oma arvamuses kaebuse kohta, ei saa ta nõustuda sellega, et eesistujariigi ärilise sponsorluse küsimus kuulub nõukogu kui ühenduse institutsiooni vastutusalasse. Arvestades, et nõukogu ei vastuta eesistujaks oleva valitsuse otsuse eest kasutada sponsorluse pakutavaid võimalusi, ei ole tal võimalik võtta järelmeetmeid ombudsmani taotlusele kaaluda selles küsimuses sõbraliku lahenduse leidmist.

1.5 Kaebuse esitaja palus ombudsmanil kasutada kõiki võimalikke õiguslikke vahendeid, et veenda nõukogu võtma lepitavamalt suhtumist.

1.6 Ombudsman on hoolikalt kaalunud, millised edasised sammud on võimalikud ja asjakohased, pidades silmas seda, et nõukogu lükkas sõbraliku lahenduse ettepaneku tagasi. Seda tehes on ombudsman arvesse võtnud, et kaebus puudutab avalikku huvi pakkuvaid küsimusi ja et kaebuse esitaja isiklikud huvid ei ole vaidluse all.

1.7 Ombudsman märgib, et küsimus nõukogu vastutusest oma eesistumise eest seoses eesistujariigi veebisaidiga tõstatatakse veel ühes juhtumis (1487/2005/GG), mille kohta ombudsman esitas Euroopa Parlamendile eriaruande. Ombudsman leiab, et oleks kasulik ja asjakohane juhtida parlamendi tähelepanu asjaolule, et käesolevas asjas tekib sama küsimus. Ombudsman kirjutab vastavalt Euroopa Parlamendi presidendile. Ombudsman on seisukohal, et seoses juhtumi selle aspektiga ei ole vaja võtta käesoleva uurimise raames edasisi meetmeid.

1.8 Ombudsman tervitab asjaolu, et nõukogu 22. novembri 2005. aasta arvamuses kaebuse kohta pöörati suurt tähelepanu kaebuse esitaja tõstatatud sisulisele murele seoses nõukogu eesistujariigi ärilise sponsorluse võimaliku mõjuga üldiselt. Kuid sõbraliku lahenduse ettepanekus selgitatud põhimõttelistel põhjustel kutsus ombudsman nõukogu üles kaaluma oma valmisolekut võtta sobiva aja jooksul meetmeid, et vältida oma eesistujariigi ärilist sponsorlust või reguleerida seda viisil, mis tagab erahuvide ja avalike kohustuste vaheliste võimalike konfliktide nõuetekohase haldamise.

1.9 Arvestades nõukogu seisukohta, et ta ei vastuta eesistujariigi veebisaitide eest, ei vastanud ta sellele sõbraliku lahenduse ettepaneku aspektile. Võttes arvesse nõukogu seisukohta, on ombudsman seisukohal, et käesoleva uurimise raames ei ole võimalik selles aspektis edusamme teha.

1.10 Ombudsman on siiski jätkuvalt mures, et kodanike usaldust liidu ja selle toimimise vastu võib kahjustada asjaolu, et nõukogu ei reageerinud üleskutsele kaaluda oma valmisolekut võtta sobiva aja jooksul meetmeid, et vältida oma eesistujariigi ärilist sponsorlust või reguleerida seda viisil, mis tagab erahuvide ja avalike kohustuste vaheliste võimalike konfliktide nõuetekohase haldamise.

1.11 Arvestades nõukogu seisukohta, et eesistujariigi korraldus, sealhulgas otsus taotleda toetust eesistujariigi osade eest, on põhimõtteliselt liikmesriikide ametiasutuste pädevuses ja et see ei kuulu nõukogu kui ühenduse institutsiooni vastutusalasse, on ombudsman seisukohal, et

kõige kasulikum meede, mida ta saab selles osas võtta, on juhtida sellele küsimusele eraldi liikmesriikide tähelepanu. Seetõttu saadab ombudsman kirja kõigi liikmesriikide Euroopa ühenduste alalistele esindajatele.

2 Kokkuvõte

Eespool punktides 1.7 ja 1.9 esitatud põhjustel leiab ombudsman, et käesoleva kaebusega seoses ei ole edasised uurimised põhjendatud.

Seetõttu lõpetab ombudsman juhtumi.

Sellest otsusest teavitatakse nõukogu peasekretäri.

Eespool punktis 1.7 nimetatud põhjusel saadab ombudsman otsuse koopia ka Euroopa Parlamendi presidendile.

Sinu siiralt,

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

(1) Vt ombudsmani 30. juuni 1998. aasta otsus kaebuse 1056/96 kohta.

(2) Nõukogu 2000. aasta ministrite tasandi kohtumise kommünikee.

(3) Lisa eessõna punkt 4. Vt <http://www.oecd.org/dataoecd/13/22/2957360.pdf> . [Linki]